

OECD Environmental Outlook to 2030

Summary in Norwegian

OECD Miljøutsyn til 2030

Sammendrag på norsk

- Hvordan vil de økonomiske og samfunnsmessige drivkreftene påvirke miljøtilstanden frem til 2030? Hvilke tiltak trengs for å møte de viktigste miljøutfordringene? Hvordan kan land i og utenfor OECD best samarbeide for å møte disse utfordringene?
- *OECD Miljøutsyn til 2030* inneholder analyser av utviklingen innen økonomi og miljø frem til 2030, samt modellberegninger av mulige politiske tiltak som skal møte hovedutfordringene. Uten ny politisk handling risikerer vi å påføre ubotelig skade på miljøet og naturressursene som økonomisk vekst og velferd bygger på. Kostnadene ved ikke å handle vil bli høye.
- Men denne utgaven av *Miljøutsynet* viser at det både er teknisk og økonomisk mulig å takle dagens miljøproblemer, iberegnet klimaendringene, tapet av biologisk mangfold, knapphet på vann og helsevirkningene av forurensing. Publikasjonen fremhever en kombinasjon av politiske tiltak som kan redusere disse problemene på en økonomisk gunstig måte. Fokuset i denne utgaven av *Miljøutsynet* er utvidet i forhold til 2001-utgaven, og omfatter nå utviklingen både i OECD-landene og Brasil, Russland, India, Indonesia, Kina og Sør-Afrika (BRIICS), samt landenes muligheter til å løse globale og lokale miljøproblemer gjennom samarbeid.

OECD Miljøutsyn til 2030 er basert på framskrivninger av utviklingstrendene innen økonomi og miljø frem til 2030. Fremtidens viktigste miljøutfordringer er angitt ved hjelp av “trafikklys” (se Tabell 0.1). Denne utgaven av *Miljøutsynet* legger også frem modellberegninger som viser potensielle miljømessige, økonomiske og sosiale virkninger av utvalgte miljøpolitiske tiltak.

Tabell 0.1. OECD-perspektiv på miljøet frem til 2030

	 [Grønt lys]	 [Gult lys]	 [Rødt lys]
Klimaendring		<ul style="list-style-type: none"> • Synkende utslipp av drivhusgasser per BNP-enhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Globale utslipp av drivhusgasser • Økende bevis på at klimaet allerede er i endring
Biologisk mangfold og fornybare naturressurser	<ul style="list-style-type: none"> • Skogdekning i OECD-land 	<ul style="list-style-type: none"> • Skogforvaltning • Vernede områder 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet på økosystemene • Tap av arter • Spredning av fremmede arter • Tropisk skog • Ulovlig hogst • Fragmentering av økosystemer
Vann	<ul style="list-style-type: none"> • Vannforurensning fra punktkilder i OECD-landene (industri, kommuner) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet på overflatevann og avløphåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> • Mangel på vann • Kvalitet på grunnvannet • Bruk og forurensning av vann i landbruket
Luftkvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Utslipp av SO₂ og NO_x i OECD-land 	<ul style="list-style-type: none"> • Partikler og bakkenær ozon • Utslipp fra veitrafikk 	<ul style="list-style-type: none"> • Luftkvalitet i byer
Avfall og farlige kjemikalier	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsbehandling i OECD-landene • KFK-utslipp i OECD-land 	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsgenerering på kommunalt nivå • KFK-utslipp i utviklingsland 	<ul style="list-style-type: none"> • Behandling og transport av farlig avfall • Avfallsbehandling i utviklingslandene • Kjemikalier i miljøet og i produkter

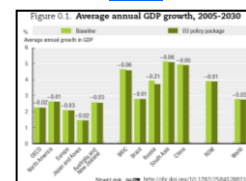
BETYDNING: **Grønt lys** = miljøspørsmål som behandles forsvarlig, eller med vesentlige forbedringer i senere år, men som fortsatt krever årvåkenhet fra landenes side. **Gult lys** = miljøspørsmål som fortsatt utgjør en utfordring, men som behandles mer forsvarlig, eller som for øyeblikket har usikker status, eller som har vært forsvarlig behandlet tidligere, men som blir behandlet dårligere nå. **Rødt lys** = miljøspørsmål som ikke behandles forsvarlig, har dårlig eller forverret status og som krever øyeblikkelig handling. Alle trender er globale, med mindre annet er angitt.

Handling er økonomisk mulig: politikkscenarier og kostnader

Miljøutsynet fremhever noen av “rødtlys”-problemene som må behandles øyeblikkelig. Ifølge politikkscenariene som legges frem i denne utgaven av *Miljøutsynet*, er de nødvendige politiske og teknologiske tiltakene både tilgjengelige og økonomisk gjennomførbare. Ambisiøse politiske tiltak for å beskytte miljøet kan gi økt økonomisk effektivitet og lavere helsekostnader. På lang sikt er det sannsynlig at nytten av tidlige tiltak vil overstige kostnadene når det gjelder mange av miljøutfordringene.

Som eksempel ble det anvendt en tenkt global “OECD Miljøutsyn”-tiltaksplan (EO-tiltaksplanen, se kapittel 20). Den viser at ved å kombinere

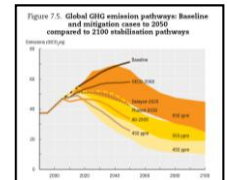
[Fig. 0.1] Gjennomsnittlig årlig BNP-økning i 2005-2030

spesifikke politiske tiltak kan noen av de viktigste miljøproblemene reduseres til en kostnad tilsvarende litt over 1 % av verdens BNP i 2030, eller ca. 0,03 % lavere årlig økning av BNP frem til 2030 (figur 0.1). Dermed vil verdens BNP bli ca. 97 % høyere i 2030 enn i dag i stedet for 99 %. I dette scenariet vil utslipp av nitrogenoksider og svoveloksider være ca. en tredjedel lavere i 2030, mens de er omtrent uendret i et referansescenario uten ny politikk. Veksten i utslipp av drivhusgasser fram til 2030 vil begrenses til 13 % i stedet for 37 %.

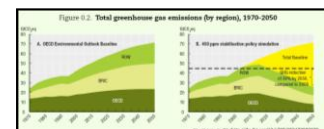
Det trengs imidlertid mer ambisiøs politisk handling enn EO-tiltaksapakken for å stabilisere konsentrasjonene av drivhusgasser på de nivåene som er vurdert i internasjonale diskusjoner (figur 7.5). En annen modellberegning tar for seg tiltak for å stabilisere den atmosfæriske konsentrasjonen av CO₂-ekvivalenter på 450 ppm, en av de mest ambisiøse målsettingene som drøftes. Beregningen viser at for å nå dette målet må tiltak i alle land alt i alt skape utslippsreduksjoner på 39 % i 2050 i forhold til 2000-nivået (figur 0.2). Dette vil redusere BNP med henholdsvis 0,5 og 2,5 % i 2030 og 2050 i forhold til estimatene i referansescenariet – tilsvarende en gjennomsnittlig reduksjon i den årlige BNP-veksten på ca. 0,1 prosentpoeng per år. Jo flere land og bransjer som bidrar til å bekjempe klimaendringene, desto billigere og mer effektive blir tiltakene for å redusere de globale utslippene av drivhusgasser. Men disse kostnadene er ikke jevnt fordelt i verdensmålestokk, som vist på figur 0.1. Dette taler for et internasjonalt samarbeid om å definere og iverksette byrdefordelingsmekanismer i det internasjonale samarbeidet for å beskytte det globale klimaet. OECD-landene bør ta ledelsen, men videre samarbeid med en større gruppe nye høyvekstland, særlig "BRIICS"-landene (Brasil, Russland, India, Indonesia, Kina og Sør-Afrika), kan gjøre det mulig å realisere felles miljømessige målsettinger til en lavere kostnad.

[Fig. 7.5] **Veier til reduksjon av globalt utslipp av drivhusgasser: referanse- og reduksjonsscenarier frem til 2050 sammenlignet med veier til stabilisering i 2100¹**

Kilde: OECD-perspektiv på miljøet - referansemateriale og simulasjoner av politiske tiltak; samt van Vuuren m. fl., 2007.

[Fig 0.2] **Totalt utslipp av drivhusgasser (per verdensdel), 1970-2050²**

a) OECD-perspektiv på miljøet - referansemateriale
b) Simulasjon av tiltak for stabilisering på 450 ppm

Konsekvensene av manglende miljøpolitisk handling

Hvis det ikke settes i verk nye politiske tiltak innen de neste par årtiene, risikerer vi at miljøgrunnlaget for varig økonomisk velstand blir ugjenkallelig endret. For å unngå dette må tiltak komme raskt, spesielt for å løse "rødlys"-problemer klimaendring, tap av biologisk mangfold, mangel på vann og helsevirkningene av forurensing og farlige kjemikalier (tabell 0.1).

Uten videre politiske tiltak vil for eksempel følgende ha skjedd innen 2030:

- De globale utslippene av drivhusgasser beregnes å øke med ytterligere 37 %, og økningen blir på 52 % innen 2050 (figur 0.2a). Dette kan føre til at den globale temperaturen innen 2050 øker med 1,7-2,4° Celsius i forhold til de førindustrielle

¹ Merk: OECD 2008 = samtlige OECD-land innfører en skatt på utslipp av drivhusgasser på USD 25 per tonn CO₂-ekvivalenter. Delayed 2020 = alle land innfører skatten, men først i 2020. Phased 2030 = OECD-landene innfører skatten i 2008, BRIC i 2020 og resten av verden (ROW) i 2030. All 2008 = alle land innfører skatten i 2008. 450 ppm = scenario for å stabilisere konsentrasjonen av drivhusgasser i atmosfæren på 450 ppm CO₂-ekvivalenter. Ved alle scenarier med skatt på USD 25 øker denne med ca. 2 % per år etter innføringsåret.

² Merk: BRIC = Brasil, Russland, India, Kina. ROW = Resten av verden.

nivåene, med en økning av fenomener som hetebølger, tørke, storm og flom, som vil føre til alvorlig skade på viktige infrastrukturer og avlinger.

- Det er sannsynlig at et stort antall av dagens kjente dyre- og plantearter vil ha dødd ut grunnet ekspansjonen i infrastrukturer og landbruk, og klimaendringene (figur 9.2). Produksjon av mat og biodrivstoff vil til sammen kreve 10 % vekst i jordbruksarealet på verdensbasis, med tilsvarende tap av naturområder. Fortsatt tap av biologisk mangfold vil sannsynligvis begrense jordens evne til å yte verdifulle økosystemtjenester som understøtter økonomisk vekst og menneskelig velferd.
- Mangelen på vann vil forverres på grunn av ikke bærekraftig bruk og forvaltning av vannressursene, samt klimaendringer. Antallet personer som lever i områder med alvorlig belastning på vannressursene forventes å øke med ca. 1 milliard, til over 3,9 milliarder (figur 0.3).
- Helsekadene av luftforurensinger vil øke på verdensbasis, med firedobling av antallet for tidlige dødsfall knyttet til bakkenær ozon (figur 12.2), og mer enn dobling av dødsfall som skyldes partikler. Kjemikalieproduksjonen øker raskt i landene utenfor OECD. Det foreligger ikke nok informasjon til at man fullt ut kan måle risikoene forbundet med kjemikalier i miljøet og i produkter.

Utviklingslandene, som er dårligere rustet til å håndtere og tilpasse seg miljøkonsekvensene, vil føle dem sterkest på kroppen. Men de økonomiske og sosiale kostnadene ved manglende eller forsinket politisk handling i disse delene av verden er allerede omfattende og berører økonomiene – også i OECD-landene – direkte (f.eks. gjennom kostnader til offentlige helsetjenester) og indirekte (f.eks. gjennom redusert arbeidsproduktivitet). Kostnadene ved manglende politisk innsats når det gjelder tap av biologisk mangfold (f.eks. fiskerier) og klimaendring kan bli svært store.

Politiske hovedalternativer

Verden har fortsatt tid til å iverksette en mer ambisiøs politikk for å takle de viktigste miljøproblemene og fremme en bærekraftig utvikling. Investeringsvalgene som foretas i dag, må styres i retning av en bedre fremtid for miljøet, særlig investeringsvalg som bidrar til å ”låse fast” energiformer, infrastruktur innen transport og bygningsmasse i tiårene som kommer. Det er av sentral betydning å:

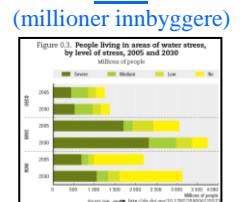
- Bruke en kombinasjon av tiltak som utfyller hverandre for å takle de mest utfordrende og komplekse miljøproblemene, med sterk vekt på markedsbaserte virkemidler, for eksempel

[\[Fig. 9.2\] Årsaker til tap i hovedartenes tallrikhet frem til 2030](#)

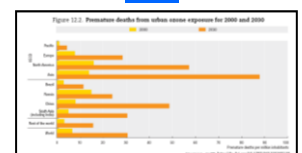

Kilde: OECD-perspektiv på miljøet - referansemateriale

[\[Fig. 0.3\] Innbyggere i områder med belastning av vannressursene, per belastningsnivå, 2005 og 2030](#)

[\[Fig. 12.2\] Tidlige dødsfall forårsaket av urban ozoneksponering i 2000 og 2030](#)

Kilde: OECD-perspektiv på miljøet - referansemateriale

skatter og omsettelige utslippskvoter for å redusere tiltakskostnadene.

- Prioritere tiltak innen nøkkelsektorer som virker negativt på miljøet: energi, transport, landbruk og fiske. Miljøvernministerne klarer ikke dette alene. Miljøhenyn må bygges inn i hele den politiske beslutningsprosessen i de berørte departementene, inkludert finans-, økonomi- og handelsdepartementene, og de må gjenspeiles i alle beslutninger om produksjon og forbruk.
- Sørge for at globaliseringen kan føre til mer effektiv bruk av ressursene og til utvikling og spredning av miljønnovasjon. Næringslivet må spille en ledende rolle, men myndighetene må sette klare, konsistente og langsiktige rammer for å fremme miljønnovasjon og sikre miljømessige og samfunnmessige målsettinger.
- Forbedre samarbeidet mellom OECD og ikke-OECD-land om globale miljøutfordringer. Brasil, Russland, India, Indonesia, Kina og Sør-Afrika (BRIICS) er særlig viktige partnere grunnet deres voksende innflytelse i verdensøkonomien og økende andel av den globale miljøbelastningen. Videre miljønsamarbeid mellom OECD-land og andre land kan bidra til å spre kunnskap og de beste teknologiske løsningene.
- Styrke internasjonalt miljøstyresett for bedre å håndtere grenseoverskridende og globale miljøutfordringer.
- Styrke hensynet til miljøet i utviklingsprogrammer og fremme mer sammenhengende politikk.

© OECD 2008

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Oppsummeringene er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

